

Cover

Til Økonomiudvalget

Redegørelse for nødoverløb fra Renseanlæg Damhusåen til Harrestrup Å

Lørdag den 19. april 2025 udledte BIOFOS 11.800 kubikmeter mekanisk rensset spildevand fra Renseanlæg Damhusåen til Harrestrup Å (ved åens udløb i Kalveboderne).

I vedlagte notat orienterer BIOFOS om hændelsen. Orienteringen er, ud over Økonomiforvaltningen, også sendt til Teknik- og Miljøforvaltningen, Miljøstyrelsen og Hvidovre kommune, som grænser op til Harrestrup Å (Damhusåen).

Renseanlægget er under ombygning med henblik på at sikre rensekapacitet frem mod 2045. BIOFOS oplyser i den forbindelse, at overløbet var en fejl, som skyldes fejlprogrammering af nye pumper på renseanlægget. Fejlen medførte, at nødoverløbet blev anvendt i stedet for den normale udløbsledning, som udleder spildevandet til udledningspunktet 1,5 km ude i Øresund i Kongedybet.

BIOFOS oplyser desuden, at BIOFOS har påbegyndt et arbejde med henblik på, at imødegå lignende systemiske fejl. BIOFOS vil også gå i dialog med de sportsfiskere, som havde udsat fiskeyngel i åen.

Økonomiforvaltningen bemærker, at BIOFOS netop er i gang med et udbygningsprogram, for at øge rensekapaciteten og dermed også reducere bypass til Øresund.

Bilag

1. BIOFOS notat - Redegørelse for nødoverløb fra Renseanlæg Damhusåen til Harrestrup Å.

29-04-2025

Sagsnummer i F2
2025 - 9171

Dokumentnummer i F2
7829564

Sagsnummer eDoc
2025-0128142

Sagsbehandler
Jesper Svensson

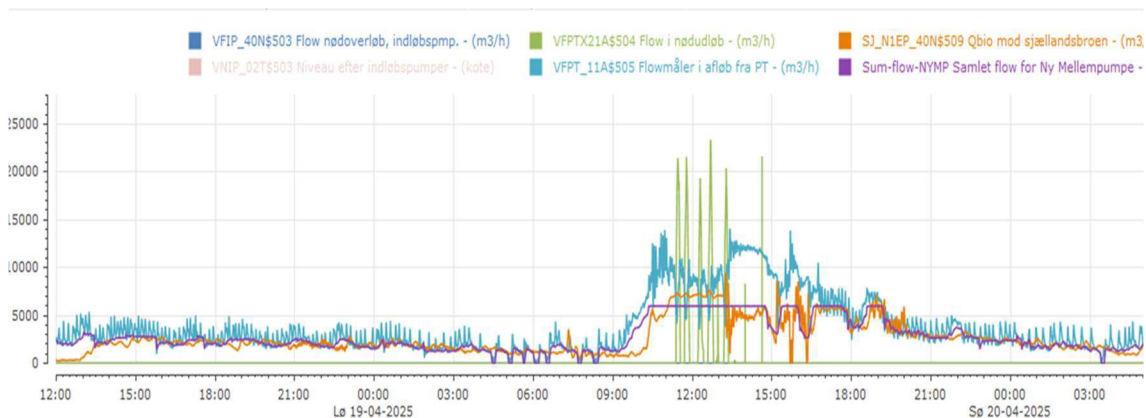

Redegørelse for nødoverløb fra Renseanlæg Damhusåen til Harrestrup Å

24. april 2025
NP/KR/DT

Beskrivelse af hændelsen

Lørdag den 19. april afledte BIOFOS ved en fejl ca. 11.800 m³ mekanisk rensset spildevand ud i Harrestrup Å fra Renseanlæg Damhusåen. Nødoverløbet fandt sted over en periode på cirka to timer. Grafen nedenfor illustrerer, at nødoverløbet startede ca. kl. 11:30. (De grønne spidser)

Normalt vil mekanisk rensset spildevand som by-passer den biologiske og kemiske rensning under regn via en udløbsledning blive ledt tværs over Amager udledes 1,5 km ude i Øresund ved Prøvestenen/Kongedybet. På grund af en programmeringsfejl i det IT-system, der styrer pumperne blev det mekanisk rensede spildevand i stedet ledt ud til Harrestrup Å.

Uddybning af fejlen i IT-programmeringen

Renseanlæg Damhusåen gennemgår i disse år en omfattende udvidelse til mere end en milliard kroner med henblik på at sikre renskapaciteten frem mod 2045, reducere antallet af bypass og reducere mængden af kvælstof der ledes ud i Øresund.

I forbindelse med den igangværende udvidelse af rensanlægget, hvor der blandt andet er blevet etableret en ny mellempumpe station, har entreprenøren under omstilling mellem gammel og ny pumpestation, manglet en omstilling af en alarmgivende niveauføler. Derfor virkede styringen og overvågningen på bypass-pumperne desværre ikke, som den burde. Det medførte at mekanisk rensset spildevand blev udledt via BIOFOS nødoverløb til Harrestrup Å.

Derfor virkede styringen og overvågningen af bypass funktionen desværre ikke, som den burde. Det medførte, at det mekanisk rensede spildevand blev udledt via nødoverløbet til Harrestrup Å i stedet for til Øresund via udløbsledningen.

Håndteringen af nødoverløbet

BIOFOS vagthavende fik en alarm om, at der var nødoverløb til Harrestrup Å klokken 11.22. Grundet weekend er der ikke medarbejder fysisk tilstede på Renseanlæg Damhusåen, hvorfor rådighedsvagten tilkaldes og fysisk tager til anlægget. Det kunne herefter konstateres, at en

pumpe ikke kørte, hvorefter at BIOFOS igangsætter arbejdet med at få pumpen op at køre manuelt. Fra vi får alarmer til vi får stoppet bypass til Harrestrup Å, går der cirka to timer.

Det regnede da nødoverløbet skete, hvilket betød, at det udledte mekanisk rensede spildevand var fortyndet med regnvand. Mængden af organisk stof og kvælstof i bypassvandet kan alligevel have påvirket iltoptaget hos fiskene i åen. BIOFOS har estimeret, at udledningen af organisk stof og næringssalte har været hhv. 2800 kg organisk stof, 300 kg kvælstof og 44 kg fosfor.

Uheldet skete samtidig med, at sportsfiskere i Hvidovre Kommune for nyligt har udsat fiskeyngel i Harrestrup Å. Efter hændelsen blev der fundet døde fisk i åen tæt på vores nødoverløb. Vi er selvfølgelig meget kede af situationen.

Tiltag for at undgå gentagelser

BIOFOS har påbegyndt et arbejde med henblik på imødegå den systemiske fejl som ledte til nødoverløbet – det fejlprogrammerede IT-system. Dette for at forbedre kvalitetssikringen af anlæg, maskiner og software inden nye dele idriftsættes. Dette i tæt samarbejde med rådgivere og entreprenører.

I forhold til det påbegyndte arbejde bemærkes det, at BIOFOS er i gang med en omfattende udbygning af Renseanlæg Damhusåen til mere end en milliard kroner, og at der er mange komplekse anlægsopgaver i gang. Opgaverne er fordelt på flere entreprenører og det er vanskeligt for den enkelte at overskue konsekvenserne af at igangsætte en given anlægsdel. BIOFOS og vores bygherrerådgiver har et ansvar for koordinering og kvalitetssikring af hver anlægsopgave. Der er derfor løbende blevet holdt risikoanalyse møder for at minimere nødvendige omstillinger og undgå unødigt udledning af spildevand. Dette arbejde skal naturligvis intensiveres.

BIOFOS har desuden straks iværksat et arbejde med at træne og interne retningslinjer og procedurer for advisering af myndighederne ved den type hændelser.

Dialog med sportsfiskerne

BIOFOS har rakt ud til sportsfiskerne i Hvidovre med henblik på at gå i dialog med dem for at drøfte, hvordan BIOFOS fremadrettet kan hjælpe med at sikre en så succesfuld udsætning af smolt som muligt. BIOFOS har nogle konkrete tiltag, vi gerne vil tale med dem om. Derudover vil BIOFOS naturligvis gerne uddybende forklare sportsfiskerne, hvad der skete lørdag den 19. april.

Nødoverløb til Harrestrup Å – renseanlæggets sikkerhedsventil

Renseanlæg Damhusåen har et nødoverløb til Harrestrup Å, tæt på åens udmunding i Kalveboderne. Det skal bemærkes, at det er nødvendigt med et nødoverløb for at undgå oversvømmelser på renseanlæggets område. Sådanne oversvømmelser ville ofte kunne føre til miljøskade af væsentlige mere alvorlig karakter end et kortvarigt nødoverløb. For eksempel langvarige driftsstop, hvor alt spildevand må udledes urensset i uger eller måneder.

Man vil aldrig kunne fjerne alle risici for nødoverløb, men nødoverløbet skal kun fungere i særlige tilfælde (force majeure (fx terror, brand) eller væsentlige nedbrud på anlægget). Hændelsen i lørdags burde ikke have forårsaget nødoverløb til åen, da der var tale om normal vandmængde under regn.